2025/754

25.7.2025.

DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) 2025/754

od 16. travnja 2025.

o dopuni Uredbe (EU) 2023/2631 Europskog parlamenta i Vijeća radi definiranja postupovnih pravila o izvršenju ovlasti Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala za izricanje novčanih kazni ili periodičnih penala vanjskim ocjenjivačima

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2023/2631 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. studenog 2023. o europskim zelenim obveznicama i neobveznim objavama za obveznice koje se stavljaju na tržište kao okolišno održive i za obveznice povezane s održivošću ([1]), a posebno njezin članak 63. stavak 10.,

budući da:

(1) Kako bi se u potpunosti ostvarilo pravo na saslušanje, kako je zajamčeno člankom 63. stavkom 5. Uredbe (EU) 2023/2631, osoba koja je predmet istrage ESMA-e zbog mogućeg počinjenja jedne od povreda iz članka 60. stavka 1. te uredbe trebala bi imati pravo na podnošenje pisanih primjedbi u razumnom roku od najmanje četiri tjedna prije nego što istražni službenik dostavi svoje nalaze ESMA-i. Toj osobi trebalo bi dopustiti pomoć savjetnika po njezinu izboru.

(2) ESMA bi trebala na temelju popisa dokumenata procijeniti potpunost spisa koji dostavi istražni službenik. Kako bi osoba koja je predmet istrage na odgovarajući način mogla pripremiti svoju obranu, ESMA bi prije donošenja konačne odluke o novčanoj kazni ili periodičnom penalu toj osobi trebala omogućiti dostavljanje dodatnih pisanih primjedbi.

(3) Na temelju članka 61. Uredbe (EU) 2023/2631 ESMA je obvezna izreći periodične penale, među ostalim ako osoba koja je predmet istrage ne pristane na takvu istragu ili odbije dostaviti informacije koje ESMA zatraži. Kako bi se toj osobi u potpunosti zajamčilo pravo na obranu, ESMA bi joj trebala omogućiti dostavu pisanih podnesaka o predmetu istrage ili primjerenosti periodičnog penala u predmetnom slučaju prije njegova izricanja.

(4) Pravo na obranu trebalo bi se procijeniti u odnosu na hitnost mjera ESMA-e u konkretnom slučaju. Ako su hitne mjere u skladu s člankom 64. stavkom 2. Uredbe (EU) 2023/2631 opravdane, pravo na obranu osobe koja je predmet istrage ne bi trebalo biti prepreka za ESMA-ine hitne mjere. U tom bi slučaju ESMA, kako bi se spriječila znatna i neposredna šteta za financijski sustav, trebala moći donijeti privremenu odluku a da osobi koja je predmet istrage ne omogući dostavu podnesaka. ESMA bi toj osobi trebala omogućiti da bude saslušana što je prije moguće nakon donošenja privremene odluke, a prije donošenja potvrđujuće odluke.

(5) ESMA-ina ovlast za izricanje periodičnih penala trebala bi se izvršavati uz dužno poštovanje prava na obranu i ne bi se trebala primjenjivati dulje nego što je nužno. Ako ESMA donese odluku o izricanju periodičnih penala, predmetna bi osoba trebala dobiti priliku za očitovanje, a penali više ne bi trebali biti plativi od trenutka kad ta osoba postupi u skladu s odlukom ESMA-e koja joj je upućena.

([1]) SL L, 2023/2631, 30.11.2023., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2631/oj.

(6) Spisi koje su pripremili ESMA i istražni službenik sadržavaju informacije koje su uključenoj osobi neophodne za pripremu za sudske ili upravne postupke. Nakon što je osoba koja je predmet istrage primila obavijest o izvješću o nalazima od istražnog službenika ili ESMA-e, trebala bi imati pravo pristupa spisu, poštujući legitimni interes drugih osoba u pogledu zaštite njihovih poslovnih tajni. Upotrebu dokumenata iz spisa kojima se pristupa trebalo bi dopustiti samo za sudske ili administrativne postupke koji se odnose na povrede Uredbe (EU) 2023/2631.

(7) Ovlast za izricanje novčanih kazni i periodičnih penala te ovlast za njihovo izvršenje trebale bi se izvršiti u razumnom roku i trebale bi imati rok za zastaru. Radi dosljednosti, u rokovima zastare za izricanje i izvršenje novčanih kazni ili periodičnih penala trebalo bi uzeti u obzir postojeće propise Unije koji se primjenjuju na izricanje i izvršenje sankcija za nadzirane subjekte te iskustvo ESMA-e u primjeni takvih propisa.

(8) Radi zaštite naplaćenih novčanih kazni i periodičnih penala ESMA bi od njih prikupljene iznose trebala položiti na račune koji donose kamatu i posebno su otvoreni za određene novčane kazne ili periodične penale. U skladu s načelom proračunske razboritosti ESMA bi Komisiji te iznose trebala prenijeti nakon konačnosti odluke zbog iscrpljenja ili isteka prava na žalbu,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Postupovna pravila u postupcima zbog povrede pred istražnim službenikom

1. Nakon završetka istrage o činjenicama koje mogu predstavljati jednu ili više povreda iz članka 60. stavka 1. Uredbe (EU) 2023/2631 i prije dostave spisa ESMA-i („izvješće o nalazima”), istražni službenik dužan je pisanim putem obavijestiti osobu koja je predmet istrage o svojim nalazima i omogućiti joj da dostavi pisane podneske u skladu sa stavkom 3. ovog članka.

2. U nacrtu izvješća o nalazima utvrđuju se činjenice koje mogu predstavljati jednu ili više povreda iz članka 60. stavka 1. Uredbe (EU) 2023/2631 i navodi se ocjena prirode i težine tih činjenica na temelju kriterija iz članka 59. stavka 3. te uredbe.

3. U nacrtu izvješća o nalazima utvrđuje se razuman rok od najmanje četiri tjedna u kojem osoba koja je predmet istrage može dostaviti svoje pisane podneske. Istražni službenik nije obvezan uzeti u obzir pisane podneske zaprimljene nakon isteka tog roka.

4. Osobe koje su predmet istrage mogu u pisanim podnescima navesti sve činjenice relevantne za njihovu obranu te bi trebale, ako je moguće, priložiti dokumente kojima te činjenice dokazuju. Mogu predložiti da istražni službenik sasluša druge osobe koje mogu potvrditi činjenice navedene u njihovim podnescima. Osobama koje su predmet istrage u pripremi pisanih podnesaka može pomagati savjetnik po njihovu izboru.

5. Istražni službenik može pozvati osobe koje su predmet istrage i kojima je upućen nacrt izvješća o nalazima iz stavka 1. na usmeno saslušanje. Osobama koje su predmet istrage može pomagati savjetnik po njihovu izboru. Usmena saslušanja nisu javna.

6. Istražni službenik završno izvješće o nalazima šalje osobi koja je predmet istrage.

Članak 2.

Postupovna pravila o novčanim kaznama i nadzornim mjerama koje ESMA treba provoditi

1. Istražni službenik ESMA-i dostavlja sljedeće dokumente:

(a) izvješće o nalazima i presliku izvješća o nalazima koje je istražni službenik uputio osobi koja je predmet istrage;

(b) presliku pisanih podnesaka osobe koja je predmet istrage;

(c) zapisnike sa svih usmenih saslušanja.

2. Ako je spis nepotpun, ESMA istražnom službeniku šalje obrazloženi zahtjev za dodatne dokumente.

3. Ako smatra da činjenice navedene u izvješću o nalazima istražnog službenika ne predstavljaju jednu ili više povreda iz članka 60. stavka 1. Uredbe (EU) 2023/2631, ESMA donosi odluku o zatvaranju predmeta. ESMA tu odluku o zatvaranju predmeta priopćuje osobi koja je predmet istrage.

4. Ako se ESMA slaže sa svim ili nekim nalazima istražnog službenika, dužna je o tome obavijestiti osobu koja je predmet istrage. U toj se obavijesti utvrđuje rok od najmanje dva tjedna ako se ESMA složi sa svim nalazima istražnog službenika i od najmanje četiri tjedna ako se ESMA ne složi sa svim nalazima, tijekom kojih osoba koja je predmet istrage može dostaviti pisane podneske. ESMA nije dužna razmatrati pisane podneske primljene nakon isteka tog roka.

5. ESMA može osobu koja je predmet istrage i kojoj je upućeno izvješće o nalazima pozvati na usmeno saslušanje. Osobi koja je predmet istrage može pomagati savjetnik po njezinu izboru. Usmena saslušanja nisu javna.

6. Ako ESMA odluči da je osoba koja je predmet istrage počinila jednu ili više povreda iz članka 60. stavka 1. Uredbe (EU) 2023/2631 i donese odluku o izricanju novčane kazne u skladu s člankom 60. te uredbe, o toj je odluci dužna odmah obavijestiti osobu kojoj je izrečena novčana kazna.

Članak 3.

Postupovna pravila o periodičnim penalima koje ESMA treba provoditi u postupcima zbog povrede

1. Prije izricanja periodičnog penala u skladu s člankom 61. Uredbe (EU) 2023/2631, ESMA osobi koja je predmet postupka dostavlja izvješće o nalazima u obrazlaže izricanje i navodi iznos tog periodičnog penala po danu neispunjenja zahtjeva. U izvješću se utvrđuje razuman rok od najmanje četiri tjedna u kojem osoba koja je predmet postupka može dostaviti pisane podneske. ESMA nije dužna razmatrati pisane podneske primljene nakon isteka tog roka.

2. ESMA može osobu koja je predmet postupka pozvati na usmeno saslušanje. Osobi koja je predmet postupka može pomagati savjetnik po njezinu izboru. Usmena saslušanja nisu javna.

3. U odluci iz članka 61. stavka 1. Uredbe (EU) 2023/2631 navode se pravna osnova i razlozi za tu odluku te iznos i datum početka primjene periodičnog penala.

4. ESMA više ne izriče periodični penal nakon što vanjski ocjenjivač ili osoba koja je predmet postupka postupi u skladu s relevantnom odlukom iz članka 61. stavka 1. Uredbe (EU) 2023/2631.

Članak 4.

Postupovna pravila koje ESMA treba provoditi u odnosu na odluke o nadzornim mjerama

1. Ako ESMA donese privremenu odluku iz članka 64. stavka 2. Uredbe (EU) 2023/2631, dužna je o toj odluci odmah obavijestiti predmetnu osobu. ESMA utvrđuje razuman rok od najmanje četiri tjedna unutar kojeg osoba koje je predmet privremene odluke može dostaviti pisane podneske o toj odluci. ESMA nije dužna razmatrati pisane podneske primljene nakon isteka tog roka.

2. ESMA na zahtjev odobrava pristup spisu osobi koja je predmet privremene odluke. Dokumenti iz spisa kojima se pristupa mogu se koristiti samo za potrebe sudskih ili upravnih postupaka koji se odnose na primjenu Uredbe (EU) 2023/2631.

3. ESMA može osobu koja je predmet privremene odluke pozvati na usmeno saslušanje. Osobama koje su predmet privremene odluke može pomagati savjetnik po njihovu izboru. Usmena saslušanja nisu javna.

4. ESMA donosi konačnu odluku iz članka 59. stavka 1., članka 60. stavka 1. i članka 61. stavka 1. Uredbe (EU) 2023/2631 u najkraćem roku nakon donošenja privremene odluke. Ako ESMA nakon saslušanja osobe koja je predmet privremene odluke smatra da je ta osoba počinila povredu iz članka 60. stavka 1. Uredbe (EU) 2023/2631, donosi potvrđujuću odluku kojom se izriče jedna ili više nadzornih mjera iz članka 59. te uredbe. ESMA o toj potvrđujućoj odluci odmah obavješćuje osobu koja je predmet privremene odluke.

Ako ESMA donese konačnu odluku kojom se ne potvrđuje privremena odluka, smatra se da je privremena odluka stavljena izvan snage.

Članak 5.

Pristup spisu i korištenje dokumenata

1. ESMA na zahtjev odobrava pristup spisu osobi koja je predmet istrage i kojoj su istražni službenik ili ESMA poslali izvješće o nalazima. ESMA taj pristup odobrava nakon obavijesti o izvješću o nalazima.

2. Osoba iz stavka 1. koristi se dokumentima iz spisa kojima pristupa samo za potrebe sudskih ili upravnih postupaka koji se odnose na primjenu Uredbe (EU) 2023/2631.

Članak 6.

Rokovi zastare za izricanje novčanih kazni i periodičnih penala

1. Novčane kazne i periodični penali za vanjske ocjenjivače i druge osobe koje su predmet istrage imaju rok zastare od pet godina.

2. Rok zastare iz stavka 1. počinje teći sljedećeg dana od dana počinjenja povrede. U slučaju neprekidnih ili ponovljenih povreda rok zastare počinje teći od dana prestanka povrede.

3. Svakom mjerom koju ESMA poduzme za potrebe istrage ili postupka zbog povrede iz članka 60. stavka 1. Uredbe (EU) 2023/2631 prekida se rok zastare za izricanje novčanih kazni i periodičnih penala. Rok zastare prekida se s učinkom od dana obavijesti o tim mjerama vanjskom ocjenjivaču ili osobi koja je predmet istrage zbog povrede zahtjeva iz članka 60. stavka 1. Uredbe (EU) 2023/2631.

4. Svakim prekidom iz stavka 3. započinje novi rok zastare iz stavka 1. Taj novi rok zastare istječe najkasnije na dan isteka razdoblja koje je jednako dvostrukom izvornom roku zastare ako ESMA nije izrekla novčanu kaznu ili periodični penal. Taj se rok produljuje za vrijeme obustave roka zastare u skladu sa stavkom 5.

5. Rok zastare za izricanje novčanih kazni i periodičnih penala suspendira se sve dok je odluka ESMA-e predmet postupka pred Odborom za žalbe iz članka 60. Uredbe (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća ([2]) ili preispitivanja pred Sudom u skladu s člankom 65. Uredbe (EU) 2023/2631.

Članak 7.

Rokovi zastare za izvršenje sankcija

1. Ovlasti ESMA-e za izvršenje odluka donesenih u skladu s člancima 60. i 61. Uredbe (EU) 2023/2631 imaju rok zastare od pet godina.

2. Rok zastare iz stavka 1. teče od sljedećeg dana od dana konačnosti odluke.

3. Rok zastare za izvršenje sankcija prekida se svakim postupkom ESMA-e čiji je cilj izvršenje plaćanja ili uvjeta plaćanja novčane kazne ili periodičnog penala.

4. Svakim prekidom iz stavka 3. započinje novi rok zastare iz stavka 1.

5. Rok zastare iz stavka 1. prekida se:

(a) dok traje dopušteno vrijeme plaćanja;

(b) dok je izvršenje plaćanja obustavljeno do donošenja odluke Odbora za žalbe ESMA-e u skladu s člankom 60. Uredbe (EU) br. 1095/2010 i Suda Europske unije u skladu s člankom 65. Uredbe (EU) 2023/2631.

Članak 8.

Naplata novčanih kazni i periodičnih penala

1. ESMA uplaćuje iznose novčanih kazni i periodičnih penala na račun koji nosi kamatu i koji je otvorila dok te novčane kazne i periodični penali ne postanu konačni. Ako ESMA istodobno naplati više novčanih kazni i periodičnih penala, dužna je pobrinuti se da se oni uplate na različite račune ili podračune. Uplaćeni iznosi novčanih kazni i periodičnih penala ne unose se u proračun ESMA-e niti se evidentiraju kao proračunski iznosi.

2. Kad utvrdi da su novčane kazne ili periodični penali postali konačni zbog iscrpljenja svih prava na žalbu, ESMA te iznose uvećane za potencijalne obračunate kamate prenosi Komisiji. Ti se iznosi zatim prenose u opći proračun Unije.

3. ESMA redovito izvješćuje Komisiju o iznosima i statusu izrečenih novčanih kazni i periodičnih penala.

([2]) Uredba (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenog 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala), izmjeni Odluke br. 716/2009/EZ i stavljanju izvan snage Odluke Komisije 2009/77/EZ (SL L 331, 15.12.2010., str. 84., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2010/1095/oj).

Članak 9.

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu i primjenjuje se dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 16. travnja 2025.

Za Komisiju
Predsjednica
Ursula VON DER LEYEN